

Telesiła

Półki naszych kiosków wypełniły się ostatnio kolorowymi magazynami, poświęconymi omówieniom repertuaru telewizyjnego. Prawie wszystkie mają w tytule wyraz „tele” i prawdę mówiąc - wyglądają podobnie: kolorowe winiety kanałów telewizyjnych, długie słupki repertuarów każdego z nich, od czasu do czasu graficzne wyróżnienia któregoś programu, zdjęcia głównych bohaterów. Na okrasę - krótkie tekściki o polskich i zagranicznych gwiazdach znanych z małego ekranu. Codziennie też można znaleźć magiczny, najwyżej ceniony przez programistów” dopisek: „film” Ba! Ale jaki?

Moim zdaniem, filmy w telewizji dzielą się na cztery kategorie:

1. Naprawdę filmy - to wysokobudżetowe, kinowe produkcje fabularne z dobrą obsadą, profesjonalną reżyserią, atrakcyjnym scenariuszem. Bardzo drogie, więc traktowane przez każdy kanał TV jako rodzyнки na szczególne okazje (weekendy i święta państwowe).
2. Filmy telewizyjne - produkcje średniobudżetowe, realizowane specjalnie dla TV, a więc rozgrywane przede wszystkim we wnętrzach, oparte na dialogach, czasem przesadnie rozbudowanych: aktorzy dobrzy, ale bez supergwiazd, reżyserzy sprawni (tak zwani rzemieślnicy), scenariusze potoczyste, chętnie posługujące się stereotypami, a więc - banalne. Nadawane zwykle po południu, w weekendy lub wieczorem w „gorsze” dni tygodnia.
3. Filmy na kilogramy - niskobudżetowe produkcje kategorii B i C. Raczej nieudane, pozbawione cech oryginalności. Scenariusze typowe, aktorzy z drugiej puli (czasem z pierwszej, ale wtedy na kilometr czuje się, że tym razem chałturzyli dla pieniędzy). Większość z tych produkcji nigdy nie weszła na ekrany kinowe, pozostając w worku z masówką video. Telewizje nadają je wstydliwie: w ciągu dnia lub późną nocą. Czasem jednak nie mają wstydu.
4. Seriale i telenowele - wypełniacz telewizyjny. Są ciągle i wszędzie, najchętniej oglądane przez kobiety, bo one najlepiej orientują się w tylu naraz wątkach fabularnych. Bywają seriale lepsze i gorsze, choć 90% należy do grupy gorszych (dolną granicę jakości wyznaczają telenowele południowoamerykańskie). Czas ich emitowania w ciągu dnia i tygodnia nie ma nic wspólnego z ich wartością (...).

Karta dań, rozłożona na małym ekranie przewiduje wiele atrakcji, od przystawek po desery: serwisy informacyjne, publicystykę, filmy przyrodnicze, dokumenty o codziennym życiu, festiwalową rozrywkę i złośliwe kabarety, wreszcie cały korowód popularnych postaci; od spikerów po przepowiadaczy pogody. Siłą telewizji jest jej różnorodność i budowane dzięki niej napięcie; to, że w gruncie rzeczy jest nieprzewidywalna i może błyskawicznie zareagować, jeśli w kraju czy na świecie wydarzy się coś niezwykłego.

Tomasz Raczek, Pies na telewizję,
rozdział pt. Karta dań

1. Jak wyglądają magazyny, w których znajdują się omówienia programów telewizyjnych?

- A. Są czarno-białe i w ogóle nie mają zdjęć omawianych programów.
- B. Wszystkie są do siebie podobne - różni je tylko tytuł i ilość stron.
- C. Obok omówień programów, kolorowych zdjęć gwiazd zawierają liczne przepisy i porady, opowiadania, długie wywiady z reżyserem i twórcami filmów.
- D. W magazynach omawiających program telewizyjny redakcje zamieszczają również recenzje książek, filmów kinowych i wideo, a połowa numeru poświęcona jest modzie damskiej.

2. Jaki element programu telewizyjnego został nazwany przez autora tekstu „magicznym”?

- A. Teleturnieje.
- B. Talk show.
- C. Filmy fabularne.
- D. Wiadomości.

3. Czym charakteryzują się „naprawdę filmy”?

- A. Szybką akcją, nagłymi zwrotami akcji, mają wiele wątków.
- B. Niewielką ilością dialogów, zazwyczaj bohaterkami są kobiety i dzieci, akcja rozgrywa się we wnętrzach.
- C. Filmy mają wiele wątków i odwołują się do znanych symboli, mitów i tradycji kultury europejskiej.
- D. Są to kinowe produkcje fabularne, w których grają sławni aktorzy, a reżyserami są często zdobywcy Oscarów.

4. Kiedy nadawane są „naprawdę filmy”?

- A. Codziennie po dwudziestej.
- B. Tylko w środy o północy.
- C. Każdy kanał TV traktuje je jako „rodzynki na szczególne okazje”, np. na święta państwowe.
- D. W każdą drugą sobotę miesiąca.

5. Jak nazwane zostały produkcje realizowane specjalnie dla TV?

- A. Filmy komercyjne.
- B. Filmy telewizyjne.
- C. Seriale i telenowele.
- D. Filmy na kilogramy.

6. Co jest wyróżnikiem filmów kategorii B i C?

- A. Grają w nich tylko nieznani nikomu aktorzy
- B. Filmy te można oglądać wyłącznie w kinach.
- C. Charakteryzują je typowe scenariusze, pozbawione cech oryginalności, grają w nich aktorzy z drugiej ligi, a większość z tych filmów nie weszła na ekrany kin.
- D. Są to filmy przyrodnicze.

7. Kto i dlaczego ogląda najchętniej seriale i telenowele?

- A. Mężczyźni, ponieważ uwielbiają patrzeć na piękne kobiety, które występują w tych filmach.

- B.** Dzieci, gdyż bohaterowie tych filmów przeżywają fantastyczne przygody, z których zawsze wychodzą cało.
- C.** Filmy te kochają oglądać ludzie starsi, ponieważ poruszają ważne dla nich problemy.
- D.** Seriale i telenowełe najchętniej oglądają kobiety, ponieważ one najlepiej orientują się w wątkach fabularnych.

8. Produkcje jakiego kontynentu wyznaczają dolną granicę, jakości seriali?

- A.** Z Ameryki Północnej.
- B.** Z Australii.
- C.** Dolną granicę jakości tego gatunku wyznaczają seriale i telenowełe południowoamerykańskie.
- D.** Seriale te pochodzą z Polski.

9. Co według Tomasza Raczka jest siłą telewizji?

- A.** Wiele różnych programów: wiadomości, filmy dokumentalne i przyrodnicze.
- B.** Najważniejsze jest to, że programy nadawane są w kolorze.
- C.** Siła telewizji tkwi w tym, że programy można oglądać przez całą dobę.
- D.** Jej siłą jest rozmaitość, budowane dzięki temu napięcie oraz to, że może błyskawicznie zareagować, gdy w kraju lub za granicą dzieje się coś ciekawego.

10. Która z podanych niżej grup zawiera same tytuły seriali?

- A.** Polskie drogi, Pogranicze w ogniu, Klan, Złotopolscy.
- B.** Klan, Szklana pułapka, Na dobre i na złe, Ostry dyżur.
- C.** Krzyk, Uciekająca panna młoda, Rambo, Rocky,
- D.** Siódme niebo, Z archiwum X, Dotyk Anioła, Pan Tadeusz.

11. Dlaczego wiele osób, które nie przepadają za telewizją, ogląda serwisy informacyjne?

- A.** Ze względu na prowadzących dziennikarzy.
- B.** Serwisy i dzienniki informacyjne przybliżają to, co wydarzyło się w ciągu dnia w kraju i za granicą.
- C.** Dzięki tym programom dowiadują się, jakie filmy będzie można zobaczyć w telewizji.
- D.** Serwisy informacyjne podają wszystkie nowości zmieniającej się szybko mody.